Finlands Synskadade

FÖRBUNDET FINLANDS SVENSKA SYNSKADADES ORGANISATIONSTIDNING

4/19

8 Tidningen FS förnyas i höst

12 Gudrun Heikkilä går i pension efter 40 år

18 Erik Törnqvist ger ut en skiva med visor

Innehåll

Nr 4, 2019

LEDAREN

3 Nya vindar blåser på tidningsredaktionen

ARTIKLAR

4 Börje Eriksson är ny ordförande för Steleto
7 Lego lanserar Braille Bricks
8 Finlands Synskadade förnyas
10 Kåseriet: Minnen från barndomens somrar
12 ”När Gudrun kommer så löser det sig”
16 Pärlan i Kvarkens skärgård

PROFILEN

18 Erik Törnqvist är skivaktuell

AKTUELLT

23 Aktuellt

AKTUELLT I DISTRIKTEN

26 Aktuellt i distrikten

18

8

12

Finlands Synskadade

Finlands Synskadade är organisationstidning för Förbundet Finlands Svenska Synskadade. Tidningen utkommer med 8 nummer/år i svartskrift, punktskrift, på CD och som elektronisk version, se www.fss.fi/aktuellt/fs. Kan också fås som e-postbilaga. Årgång 108. Nummer 5/2019 utkommer 5.9, deadline 20.8.

Utgivare: Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf, Parisgränden 2 A 1, 00560 Helsingfors. Tfn 09-6962 300.

Chefredaktör: Henrika Jakobsson
Tfn 044 712 3017,
e-post: henrika.jakobsson@fss.fi
Meddelanden och annonser mottas av chefredaktören.

Prenumerationer och adressändringar:
FSS kansli, tfn 09-6962 300
e-post: kansliet@fss.fi

Pärmbild: Gudrun Heikkilä har jobbat som svenskspråkiga synskadades hemvårdare i över 40 år. I juni blir hon pensionerad.
Foto: Henrika Jakobsson

ISSN 0789-5739
Forsberg, Jakobstad 2019

Nya vindar blåser på tidningsredaktionen

I SKRIVANDE STUND HAR det gått 10 månader sedan jag tillträdde som chefredaktör för Finlands Synskadade. Det har varit både utmanande och spännande att lotsa tidningen från planeringsstadiet till tryckeri åtta gånger under de här månaderna. Jag har lärt mig otroligt mycket om allt från ögonsjukdomar och synskadefrågor till tidningsutgivning och allt som har med det att göra.

Efter sommaren och semestern kommer jag att återvända till jobbet med ett års erfarenhet i bagaget. Med den erfarenheten i ryggraden kommer jag då direkt att dyka in i arbetet med en ny och förnyad organisationstidning. Vår bekanta och omtycka tidning, Finlands Synskadade, får ett nytt fräscht utseende och samtidigt ett nytt namn. I dagens läge känns namnet Finlands Synskadade något förlegat, inte bara på grund av att språkvårdarna rekommenderar oss att prata om personer med synnedsättning hellre än om synskadade, men också för att namnet är långt och klumpigt. Här kommer ni, kära läsare, in i bilden. På sidan 8 kan ni läsa mer om vad förnyelsen innebär och hur ni kan vara med och påverka vad tidningen heter i framtiden. Samtidigt som nya vindar börjar blåsa vill jag att ni fortfarande ska känna igen tidningen som er egen, innehållet kommer långt att följa samma struktur som tidigare.

Jag hoppas att ni kommer att gilla den nya versionen av FS som förhoppningsvis kommer att dimpa ner i er postlåda i höst. För er som prenumererar på FS som taltidning eller punktskriftsversion kommer inte utseendeförändringen vara märkbar på annat sätt än att tidningen får ett nytt namn. Men ett nytt modernt utseende är en fördel på många sätt. Det stöder vår strävan att sprida information om synskador till allmänheten om vår organisationstidning lockar till läsning och hänger med i tiden. Det är också viktigt att vara synlig och skilja sig från mängden i dagens samhälle som svämmar över av information. I och med att FSS webbplats också förnyas i samma veva kommer tidningen i framtiden att också vara med närvarande på nätet. Vi vill i större grad dela innehållet som finns i tidningen i andra kanaler och hoppas att den når också nya målgrupper som kan ha intresse och nytta av synskaderelaterade frågor.

Som chefredaktör hoppas jag också på en aktiv dialog med er som läser tidningen. Ni får gärna kontakta mig med tips, idéer och feedback på den nya tidningen i höst. Fram tills dess önskar jag er alla en riktig skön och njutningsfull sommar! ●

HENRIKA JAKOBSSON
CHEFREDAKTÖR

TEXT: FREDRIK WESTBLOM FOTO: BÖRJE ERIKSSON OCH MARJATTA SIBAKOW

Börje Eriksson är nyvald ordförande för Steleto

”Min världsbild vidgades tack vare esperanto”

Just som föreningen Steleto skulle förbereda sig för sommarens esperanto-världskongress i Lahtis sade föreningens ordförande upp sig knall och fall. Efter ett föreningsmöte har nu finlandssvenske lahtisbon Börje Eriksson tagit över rodret för föreningen.

Den 20-27 juli riktas esperanto-världens ögon mot Lahtis. Då står staden nämligen värd för språkets världskongress. Det är fjärde gången Finland agerar värdland, och i år är det extra speciellt för en liten, men betydande del av esperantoscenen: Föreningen Steleto, som samlar synskadade finländska esperantister, firar sitt hundraårsjubileum och agerar värd för de synskadade esperantisternas egen internationella kongress (IKBE) i Lahtis vid sidan av den stora världskongressen.

Steletos tidigare ordförande **Asta Torpo** lämnade uppdraget och på föreningsmötet den 25 maj valdes Börje Eriksson till ny ordförande för Steleto. Det underlättar för hans del att han faktiskt är lahtisbo, för han har nu synnerligen mycket på sitt bord:

– En förening kan inte vara utan en ordförande, säger Börje Eriksson.

Och nu har ni kongressen på kommande?

– Ja, jag har rätt mycket med den nu.

Eriksson har inte läkarintyg på sin synskada, men han “ser dåligt och kan inte längre köra bil”, som han säger.

För de synskadade är esperanto av särskilt intresse:

– Esperanto har haft stor betydelse för de blinda. På den tiden när esperanto skapades hade blinda svårt att lära sig andra språk än sitt eget. Braille underlättade ju och så kom esperanto med i bilden.

Eriksson har länge varit intresserad av språket.

– Min far hade en liten bok om esperanto som jag tittade i som liten när jag började

Börje Eriksson är ny ordförande för Steleto och fokuserar nu på att ordna de synskadade esperantisternas världskongress i Lahtis.

läsa. Jag tyckte det var intressant och jag förstod några ord.

Så småningom började han läsa mera, men intresset låg i linda en tid. Kring 1987, då esperanto fyllde 100 år, kom han än en gång i kontakt med språket.

– Det var en stor artikel om esperantoklubben i Lahtis i tidningen Etelä-Suomen sanomat. Jag läste den, tog kontakt med ordföranden i klubben och tog sedan steget fullt ut. Jag ville lära mig och veta vad esperanto är.

Eriksson hade hört såväl positiva som negativa saker om språket innan dess.

– Folk säger att det inte är någon som talar det, att det inte är ett levande språk och att det är ett konstruerat språk, säger han. Okunskapen och fördomarna är många.

Men för egen del har språket gett honom mycket.

– Jag har fått många goda kontakter tack vare esperanto, säger han.

Det finns nämligen ett stort nätverk av esperantister världen över. Eriksson själv har bland annat besökt andra intresserade i Belgien, Holland och Ryssland.

– Jag har egentligen främst tagit många internationella esperantister till Finland.

Han berättar om en förening som han grundade på 1990-talet, efter att han flyttat till en bondgård i Orimattila 1995.

– Tillsammans med några vänner grundade jag föreningen Pro esperarto. Det betyder konsten att hoppas, säger han.

Föreningsmedlemmarna gjorde ekologiska konstverk och jobbade med naturen och trädgården. De kombinerade det intresset med esperanto och hade besök av många internationella esperantister.

– De flesta esperantister reser runt i världen, men det har inte jag gjort. Jag tog dem hit i stället, säger han.

Eriksson förklarar sitt intresse för det alternativa med en berättelse om studentprotesterna 1968. Då jobbade han i Helsingfors, och från sin arbetsplats såg han hur studenterna samlades.

Föreningens långvariga sekreterare Ritva Sabelli håller upp föreningens symbol, en liten stjärna.

– Fast jag inte studerade själv deltog jag i protesterna kvällstid. Jag jobbade då som merkonom och hade just kommit med i Emmaus-rörelsen, vilket senare ledde till att jag började studera till trädgårdsmästare, berättar han.

Utöver esperanto är även antroposofin, och på senare tid mystikern **Martinus Thomsens** tankar, av stor betydelse för Eriksson.

– Jag räknar det som en av de stora sakerna jag kan tacka esperanto för, för det är via det intresset som jag har kommit i kontakt med Martinus. Han skriver mycket om den osynliga världen, och det förbinder jag mycket med de blindas värld.

Vad är det positiva med esperanto?

– Det är berikande och intressant. Jag har blivit mera öppen och lärt mig känna mera om världen. Det är en berikande skola. Dessutom ser jag esperanto som en del av kampen för de mänskliga rättigheterna, ett sätt att arbeta för rättvis kommunikation, säger Eriksson. ●

Fakta om Esperanto

• År 1887 publicerade den polsk-judiske ögonläkaren L.L. Zamenhof boken Unua Libro där han lade grunden till ett språk baserat på romansk vokabulär och slavisk grammatik

• Boken publicerades under pseudonymen Doktoro Esperanto, vilket betyder ungefär ”den hoppfulle läkaren”. Det är därifrån språket Esperanto har fått sitt namn.

• Zamenhof hade som mål att skapa ett språk som skulle vara väldigt enkelt att lära sig och som skulle förenkla kommunikationen mellan människor världen över.

• Universala Esperanto-Asocio (Världsorganisationen för Esperanto) grundades av den schweiziske journalisten Hector Hodler år 1908.

• Alfabet: Latinska alfabetet, Esperanto braille (punktskrift).

Källa: esperanto.nu

Legos braille-klossar ser ut som vanliga legon men kan hjälpa barn med synnedsättning att lära sig punktskrift.

TEXT: HENRIKA JAKOBSSON FOTO: LEGO

Lego lanserar Braille Bricks

LEGO HAR UTVECKLAT en ny byggsat som ska lära synskadade barn punktskrift på ett lekfullt och kreativt sätt. Byggsatsen består av cirka 250 bitar som representerar bokstäver, siffror och andra tecken på braille.

LEGO:s **Stina Storm** ledde arbetet med LEGO Braille Bricks och synskadade **Morten Bonde** hjälpte till att utveckla det hela.

– Jag kontaktades av Lego Foundation och blev tillfrågad om jag ville ställa upp som intern konsult. Jag träffade Stine Storm och hon visade mig klossarna och berättade om projektet. Hon berättade om de blinda barn som hon träffat och visat klossarna för, och hur Lego kan hjälpa dem lära sig braille. Det var ett mycket känsloladdat möte för mig. Jag fick gåshud över hela kroppen under mötet och jag bara visste att det här är ett projekt som jag vill jobba med berättar Morten Bonde.

Byggsatsen testas just nu på engelska, danska, norska och portugisiska. Längre fram planerar LEGO även att börja testa franska, spanska och tyska versioner av LEGO Braille Bricks.

För att underlätta användningen och inlärningen är klossarna också märkta med vanliga bokstäver. På det här sättet kan lärare och andra personer som inte kan läsa braille också se vilken bokstav det är frågan om.

TEXT & FOTO: HENRIKA JAKOBSSON

Finlands Synskadade förnyas i höst

FSS organisationstidning Finlands Synskadade förnyas genomgående i höst. Tidningen får ett helt nytt utseende, medan innehållet fortsättningsvis fokuserar på att ta upp synskadefrågor, nya forskningsrön och på att erbjuda kamratstöd. Tidningen fortsätter att utkomma i punktskrift och i taltidningsformat som normalt med åtta nummer per år.

I samband med förnyelsen kommer tidningen att byta namn. Namnet Finlands Synskadade har troget hängt med sedan år 1991 men nu står tidningen inför ett namnbyte.

– Önskemålet om att byta namn har kommit fram i flera medlemsundersökningar. Vi har funderat på olika namnalternativ, men vill ändå att FS läsare skickar in namnförslag. Kanske någon skulle komma på något vi inte ens har tänkt på, säger FSS kommunikationschef **Camilla Blomstedt**.

På höstmötet 2018 diskuterades namnbytet och eventuella namnförslag. Synvinkel var ett namn som kom upp på mötet. Också Synpunkten diskuterades, men för att undvika att namnet blandas ihop med Norges

Blindeförbunds tidning Synpunkten slopades det namnförslaget.

– Tidningen har länge kallats för FS i folkmun och vi förstår att det namnet kommer att leva kvar en tid trots namnbytet. Men som vid alla förändringar så vänjer man sig, menar Blomstedt.

Arbetet med att förnya tidningens utseende började redan vid årsskiftet. Då kontaktades grafiker **Christian Aarnio** från Kråka design som står för den visuella utformningen.

– Det är viktigt att tidningens utseende är anpassad för målgruppen. Texten kommer fortsättningsvis att vara storstil och kontrasterna ska vara tillräckligt tydliga för att underlätta läsningen, men tidningen får ett nytt och fräscht utseende, säger Aarnio.

Hand i hand med förnyelsen av tidningen kommer också FSS webbplats att få ett nytt utseende som matchar tidningen. FSS logo och övriga material kommer inte att ändra i det här skedet. Utöver arbetsgruppen som jobbat med förnyelsen inom FSS kommer också en testgrupp från målgruppen att kritiskt granska både utseende och funktionalitet innan tidningen och webbplatsen lanseras.

– Vi siktar på att lansera både den nya tidningen och den nya webbplatsen i höst, säger Camilla Blomstedt. ●

Vad vill du att organisationstidningen Finlands Synskadade ska heta i framtiden? Skicka in ditt förslag till chefredaktör Henrika Jakobsson på tel. nr 044 712 3017 eller henrika.jakobsson@fss.fi senast 28.6.2019.

Minnen från barndomens somrar

SOMMAR – DET ordet väcker säkert många ljusa minnen och varma känslor hos oss, och jag ska dela några med er, bästa läsare.

För några av er betyder sommar, lov från skola och studier. Jag kommer så väl ihåg några skolelever som hade diktat en sång och satt melodi till den. Den börjar: ”Sommarlov och glass är mig mycket kärare än alla lärare…” Glass och jordgubbar hör absolut sommaren till, lika visst som amen i kyrkan. Att ligga i hängmattan under hägg eller syren och läsa/lyssna på en god, spännande bok till tonerna av skön fågelsång i solskenet är inte heller fy skam.

Då jag tänker på min barndoms somrar, ser jag inom mig bilden av en liten, enkel, vit sommarstuga vid Andra sjön i Nykarleby där gräset alltid var grönt, maskrosorna gula som solen och vattnet blått under en klarblå himmel. Där lyste alltid solen! Jag kan ännu känna doften av salt vatten och diskmedel samt höra måsarnas skrik då de slogs om fiskrens, men lukten av fiskrens har jag förträngt. Den villan tillhörde min bästa kompis familj på fyra barn. Fastän det var trångt i stugan fanns det hjärterum och plats för mig, då jag fick komma på längre eller kortare besök hos Lisa, som egentligen hette något annat. (Imperfekt är den korrekta tempusformen, för Lisa finns tyvärr inte längre hos oss. Hon dog för ca ett och ett halvt år sen.) Vi solade, simmade, lekte och busade. I den familjen flödade humorn fritt, och jag trivdes som fisken i vattnet. Om det regnade, vilket det sällan gjorde, fick våra dockor större uppmärksamhet och omvårdnad. En gång fann vi plommonstenar i dockornas byxor, för den dagen bjöds det på efterrätt, och någon hade i ett obevakat ögonblick lyckats smussla undan stenar och placera dem där de egentligen inte hörde hemma. Vilken fröjd det blev i stugan!

Ser också utedasset eller tuppen framför mig i mitt inre minnesalbum. På väggen i tuppen fanns en vackert illustrerad papperslapp där det stod att läsa: ”Vem än du är som sitter här, för att din börda lätta, glöm ej din plikt att lock på hålet sätta, för luktens skull mitt söta gull.” Någon enstaka gång störde en orm oss i vårt sommarparadis.

Det bjöds ofta på god mat, för Lisas mamma var en skicklig kock som trollade fram läckerheter och bakade goda, runda

bullar med socker på trots fattigdom. Jag vill nästan påstå att hon kokade soppa på spik. Detta ökade naturligtvis trivseln, eftersom jag alltid varit matglad, men Lisa delade inte min aptit på maten, nog på livet. Försökte en gång locka henne och sade: ”Lisa, kom och ät nu för maten den är god, den!” Sade detta på min österbottniska dialekt. Genast när jag träffade Lisas pappa retades han och citerade mig, vilket jag inte alltid uppskattade, åtminstone inte i tonåren.

Ett intresse vi däremot delade och njöt av förde oss ut på sjön, inte de stora haven fastän det kändes så när jag var liten, i den lilla roddbåten, som vi oftast fick ösa före färden. Ibland rymde vi från Lisas småsyskon för att få dela stora och små hemligheter. Någon enstaka gång kunde vi ro till bryggan där det fanns en kiosk. Ni anar säkert vad som lockade, jo ni gissade rätt! Om vi hade pengar köpte vi glass eller godis. Lisa bodde på annan ort, men hon och hennes familj firade semester vid sommarstugan i Nykarleby. Vi upprätthöll kontakten först genom knagglig brevskrivning. Har fått lida för felstavning i ett brev! Då jag antagligen gick på andra klass i folkskolan, som lågstadiet hette på min tid, skrev jag:” Minns du hur roligt vi hade i somras då vi var i smakon?” Frågade mamma hur smacko, en liten roddbåt, ska stavas, men missuppfattade svaret eller så hörde inte mamma vad jag frågade. Smako betyder i Nykarleby att man är alkoholpåverkad. Så tokigt kan det bli! Inom parentes kan nämnas att jag ännu inte varit i smakon men däremot i smacko!

Hoppas att du, bästa läsare, kan erinra dig många egna, trevliga sommarminnen då du tagit del av de minnen jag ville bjuda dej på denna gång! Hoppas att vi får en fin sommar, som ger oss goda mötesplatser och andra berikande upplevelser. Carpe diem - fånga dagen! Skön sommar!

Text: Lilian Söderman

TEXT: & FOTO: HENRIKA JAKOBSSON

”När Gudrun kommer så ordnar det sig”

För många FSS medlemmar innebär det förändrade rutiner och saknad efter en trogen vän då hemvårdare Gudrun Heikkilä blir pensionerad i juni. Hon har förtjänstfullt jobbat för Stiftelsen Svenska Blindgården i över 40 år.

På 60-talet utbildade sig Gurdun till hemvårdare, som i skillnad till dagens yrkestitel hemvårdare, då handlade om att sköta praktiska sysslor i hemmet.

– Jag såg en annons i tidningen att Blindgården sökte en hemvårdare. På den tiden trodde jag att Blindgården var ett ställe som personer med synnedsättning bodde på, säger Gudrun och skrattar.

Det visade sig ändå att arbetet skulle utföras på olika håll i Helsingfors, hemma hos svenskspråkiga personer med synnedsättning som behöver hjälp med saker i hemmet.

– Jag hjälper till med till exempel klädvård, matlagning och lättare städning. Oftast besöker jag mina kunder regelbundet, några timmar i veckan, berättar hon.

Hemvårdstjänsterna som Stiftelsen Svenska Blindgården erbjuder riktar sig till svenskspråkiga synskadade. För en liten avgift på tre euro i timmen har målgruppen kunnat anlita Gudrun Heikkilä som hemvårdare.

– Jag har inget med mediciner och hälsa att göra, utan sköter uppgifter som mer liknar sådan en personlig assistent gör, berättar Gudrun.

Gillar att vara rörlig

Arbetet som hemvårdare för synskadade har passat Gudrun som hand i handske. Hon tycker om att vara i gång och att hjälpa andra.

– Jag tillbringar mycket tid med att resa mellan mina kunder. Helsingfors är stort och jag rör mig med kollektiva färdmedel.

Det bästa med jobbet, och det som har fått henne att orka göra jobbet i 40 år, är att dagarna är omväxlande och att kunderna visat tacksamhet.

– Det är trevligt att känna sig behövd. Det finaste någon sagt till mig kom från dottern till en av mina kunder. Hon berättade att hennes mamma alltid brukade säga; När Gudrun kommer så ordnar det sig.

Under arbetsdagarna hinner Gudrun med många hembesök. De flesta besöken vara i 2-3 timmar. Och till skillnad från de kommu-

– Jag är otroligt tacksam för att jag har haft det här jobbet i över 40 år. Det har passat mig väldigt bra på alla sätt, säger Gudrun Heikkilä.

nala hemvårdarna som byts ut titt som tätt har Gudruns kunder lärt känna henne och vice versa.

– En av mina kunder har jag gått hos sedan 1977. När man ses varje vecka i så många år så får man en speciell vänskap. Jag kommer att sakna många av mina klienter, och det känns konstigt att jag inte längre kommer att träffa dem regelbundet, säger hon.

Det är en fördel att känna varandra bra och att kunna lita på varandra. Många av Gudruns klienter har full tillit till henne och låter henne sköta allt från bankärenden till klädinköp. Det är också lättare att säga till om man har en dålig dag då man känner varandra väldigt bra.

– Ibland kan jag säga att hördu, nu gör vi det här en annan gång, om jag märker att någon av oss inte riktigt har den bästa dagen, funderar Gudrun.

Varje besök är skräddarsytt att passa just den klientens behov. Men arbetet har också förändrats mycket under årens gång.

– Förr handlade mitt arbete mera om till exempel klädskötsel. Jag sydde och lappade kläder. I dag så gör man inte det längre, utan man slänger gammalt och köper nytt. Det samma gäller matlagning. Förr lagade jag mera mat tillsammans med kunderna, men nu finns det så mycket färdig mat att det inte behövs på samma sätt.

Gudrun har också träffat många olika personer och på det viset också mött många

personliga tragedier eller andra problem som förknippas med att förlora synen.

– Jag fungerar också lite som psykolog, vi pratar igenom saker och funderar tillsammans på olika saker i livet

– Jag arbetar också i tätt samarbete med rehabiliteringsrådgivarna på FSS. De flesta av mina nya kunder har varit på anpassningskurs och vet mycket om synskador och hjälpmedel, de är ofta mycket klokare än mig, säger hon och skrattar.

Med åldern har kroppen börjat säga i från. Gudrun märker att hon inte orkar lika mycket fysiskt arbete som förr. Den moderna tekniken ställer också stora krav på både användare och hemvårdare.

– Ofta går jag med klienterna till banken och köar, det är för många fortfarande det enda sättet att sköta bankärenden.

Vad har du tänkt göra nu då du blir pensionär?

– Jag brukar inte planera så mycket men jag älskar att vara ute och motionera i naturen. Gymnastik var mitt favoritämne i skolan. Så tycker jag om att resa och om att umgås med mina tre barnbarn. ●

Gudrun Heikkilä jobbar på resande fot. Kontoret har hon hemma hos sig.

Gudrun avtackades på Hörnan

Fredagen den 13.5 avtackades Gudrun Heikkilä av Stiftelsen Svenska Blindgården under en lunchtillställning på Svenska synskadade i mellersta Nylands klubblokal Hörnan.

Det var många av Gudruns klienter som kom för att äta laxsoppa och dricka kaffe. Många höll tal och överräckte blommor och gåvor till Gudrun.

I höst tar Lise-Lotte Vaenerberg (bilden) över arbetet som hemvårdare. Tjänsten kommer att ordnas i Folkhälsans regi med finansiering av SSBG. ●

ANNONS

Må bra-kurs för ensamstående

FSS Rehabilitering ordnar ensamståendekurs; **Må bra – med mig själv!**

En kurs för dig som lever ensam och har en synnedsättning. Kom med och bli inspirerad!

Vi erbjuder:
- Kamratstöd och diskussioner
- Inspiration för ett bra mående och en god självkänsla
- En fin och avkopplande miljö i gott sällskap

Tidpunkt och plats:
Norrvalla, Vörå: 10-12.10.2019
Päiväkumpu, Karislojo: 24-26.10.2019

Österbotten: Ulla-Brita Ingman, 050 561 29 50 och
Peter Koskinen 050 471 27 63

Södra Finland: Tina Hultgren 050 561 29 51 och
Ann-Catrin Tylli 040-511 33 45

Frågor och anmälan
Har du eventuella frågor? Vill du anmäla ditt intresse?
Hör av dig senast 13.9.2019. Det finns 8 platser per kurs.

Förbundet Finlands Svenska Synskadade ordnar regelbundet rehabilitering och rehabiliteringskurser för personer med en diagnostiserad synnedsättning.

FSS

Pärlan i Kvarkens skärgård

Denna regniga torsdag, 23.5, startade två bussar från Oravais Trafik för att plocka upp de ivriga medlemmarna från Vasa Svenska Synskadade som ville komma på dagsutflykt ”halvvägs till Sverige”. Den ena och större bussen med chauffören Rafael ”Rafu” Palm startade i Kristinestad och körde Strandvägen till Vasa Stadshus. Där väntade den andra bussen som hade startat i Oravais. Resenärerna fick byta buss och så åkte vi i gemensam trupp ut till den västligaste punkten i Finland, Kalles Inn.
På plats i det stora värdshuset fanns Fredrik Scott med sin personal och väntade på oss alla. Det dignande ”skärgårdsbordet” var dukat med allt från sallader, olika röror, sillar, bröd till varmrätten bestående av inbakad lax och grisyttrefilé med gräddpotatis och ugnsrotsaker, samt dessert med blåbärspaj och kaffe.

Scott berättade att han ägt Kalles Inn i 8 år och totalt finns det 18 olika byggnader inklusive tre olika bastun med plats för 70 personer. År 2017 byggdes 9 glashus där man speciellt vintertid kan njuta av att ligga i sängen och titta på stjärnorna. Besökare kommer från hela välden och det är ett populärt ställe för företagsträffar och dylikt. I mars detta år valdes Kalles Inn till Skandinaviens bästa turistattraktion.

Tack vare många frivilliga och tre allmänna ledsagare fungerade buffén bra. Stämningen runt borden var som vanligt på topp och glada skratt samt en gemytlig gemenskap rådde. Mätta och belåtna satte vi oss så småningom i bussen på nytt och styrde kosan mot Södra Vallgrund och Sommaröhallen. En plats där hantverkare av olika slag kan bjuda ut och sälja sina alster, allt från

färskt bröd till presentartiklar. Sommaröhallen är en välbesökt plats, speciellt sommartid. Efter en runda i hallen och med en hel del inköp var det dags för hemfärd.
”Vad gör väl att det är blåsigt och regnigt ute – då gemenskapen frodas” tyckte en av de 45 resenärerna!

Text och foto: Febe Mörk, sekreterare och reseledare

ANNONS

Sommarläger på Nilsasgården

Distriktens sommarläger på Nilsasgården den 27– 29.8.
Lägret inleds med gemensam transport till Nilsasgården i Sibbo.
Ansvarig lägerledare är östis Jonas Lindström.

Program:

Tisdag: Utfärd till hembygsdsmuseet Sibbesgården, middag och bastu

Onsdag: Skärgårdskryssning med färjan m/s Matilda till Söderskär och Pörtö. Vår guide Elisabet Lundström leder oss på den fem timmar långa kryssningen. Besök i den 40 meter höga Söderskär fyren från år 1862 numera verksam som museum. Middag på Pörtö.

Torsdag: Utfärd till Norrkulla Gård där Elisabet Lundström guidar om historik och verksamhet.

I lägret ingår måltider och transporter med Packaléns charterbuss.

För mer info och anmälningar kontakta Jonas tfn 040 9644672 senast den 13.8. Meddela dieter och allergier samt behov av ledsagning och hjälpmedel. Lägret är öppet för alla distriktföreningars medlemmar, välkomna!

TEXT & FOTO: GUNILLA LÖFMAN

Skivaktuella Törne har sjungit i kör i över 60 år

INDISKT INSTRUMENT. Erik Törnqvist spelar på ett indiskt instrument med bälg. Instrumentet har han köpt på auktion och försökt reparera.

En av de allra varmaste dagarna i maj traskar jag till Tennby i Pargas för att träffa Törne, Erik Törnqvist. Det första jag ser när jag stiger in i hans lägenhet är en vägg fylld med stränginstrument och att en står lutad mot hallbordet. På vägen till köket ser jag in i ett rum och ser två bokhyllor. Men på dem finns inga böcker utan minst 20 dragspel.

VI SLÅR OSS ned vid köksbordet på vilket det finns en mängd inte allt för stora verktyg och några förstoringsglas. Vad månne han använder verktygen till, det måste jag ta reda på. Men först till den viktigaste orsaken att jag besöker Törne.

Du har givit ute en CD nu på våren, hur fick du idén till den?

– Jag har sjungit i kör i över 60 år och slutade då jag inte mera såg att läsa noter. Det blev svårt för mig att lära mig nya sånger. När jag stannade hemma från körövningarna började sånger från min barn- och ungdomstid tränga sig på. Vid den tiden spelade min bror som är nio år äldre än jag dragspel i dansorkestern Hot Players. Den musiken spelas sällan numera. Därför vill jag återuppliva utvalda pärlor som ännu finns i minnet. Melodierna på skivan är ett plock från tidsperioden från 1920 till 1940.

– Projektet har förverkligats tack vare min vän Ralf Eriksson som alltid hanterar sitt dragspel på ett sätt som tilltalar mig. Han blev intresserad av min idé. Jag tänkte också att det kan vara möjligt tack vare att min tenorstämma fortsättningsvis är i rätt bra trim. Det är Ralf som skött arrangemangen och det är hans kapell som musicerar. På skivan

SAMLING. På väggen i tamburen hänger flera stränginstrument och mot tamburs-bordet lutar en fagott.

LÄSER ÅU. Med hjälp av läs-tvn kan Erik Törnqvist läsa Åbo Underrättelser. I bakgrunden skymtar ett par av de över tjugo dragspel som Erik har och som han reparerat.

hör man klarinett, bas, dragspel, orgel, syntetiska stråkar, trummor, tenorsaxofon och piano. Jag sjunger bland annat ”Räkna de lyckliga stunderna blott” och ”Jag vet ett litet hotell”. Med är också ”Violer till mor”, den handlar om den lilla flickan som plockar violer till sin blinda mor. Skivan fick namnet ”Ännu jag minns” för det är ju just det jag gör. Den första sången på skivan inleds med de orden.

Jag har lyssnat och jag upplever att sången och musiken är rogivande och skön, det märks nog att du sjungit mycket. När började du sjunga i kör?

– Det var när jag kom från Österbotten för att börja studera vid Åbo Akademi.

Så du har sjungit i Brahe djäknar?

– Jo, och samtidigt har jag fått vara med om många äventyr. Jag var med när kören sjöng på Nobelfesten. Vi stod och sjöng i den där långa trappan längs vilken kungligheterna och nobelpristagarna skrider ned till festsalen. Jag var med i Lördagskvartetten som växte till en tredubbelkvartett. Det var väldigt skojigt. Vi var med på Åbo svenska teater i Ralf Långbackas musicaler Irma la douce och Änglar på Broadway. Det var intressant med alla skådisarna och jag fick uppleva Lasse Mårtenson, Siv Malmqvist och andra som man inte annars skulle ha

> **Jag har funderat på att skaffa en elcykel, inte orkar jag trampa upp för de där förbaskade backarna.**

träffat. Mårtenson han var nog en fantastisk människa. Tänka sig att han kände igen mig långt senare sista gången vi träffades.

Sjöng ni som kvartett eller hade ni roller?

– Nå hördu, både och, vi var statister och till exempel sjungande hamnsjåare.

Vilka andra körer har du sjungit i?

– De är många. Aurorakören och ett par projektkörer har fört mig till andra sidan Atlanten. Jag var med på en resa som gick från Vancouver till Los Angeles. Och kan du förstå, jag träffade plötsligt en klasskamrat från folkskolan och en kusin! En annan resa förde mig till Guatemala. Det var nog en sådan resa att skulle jag på förhand ha vetat var jag hamnade så tror jag att jag övervägt att stanna hemma.

Var du solist i de här körerna?

– Nå ja, någon gång. Inte hade vi så många solonummer. Men det hände sig att jag blev ombedd att sjunga i kyrkan under vigslar och jordfästningar.

Jobbade på ”boulaget”

– Redan under studietiden och efter att jag var klar med studierna arbetade jag på Åbo Akademis bibliotek. Så småningom kom jag till Pargas och till boulaget, som man sa på den tiden, alltså till Pargas Kalk som senare blev Partek. Nu är det Nordkalk som huserar i kontorsbyggnaden. Jag kom till den så kallade litteraturtjänsten och var ansvarig för personaltidningen och bolagets arkiv, det var mycket administration. Mest jobb hade jag med dem som skrev företagets 100-års historik. Bolagets hundra år firades år 1998 och då hade jag två månader kvar till pensioneringen.

I vilken ålder pensionerades man från bolaget på den tiden?

– Jag var 65 år, men jag hade deltidspension före det under fyra är så jag arbetade sextio procent.

Hade du redan då problem med synen?

– Nej, på den tiden visste jag inget om några synproblem. Sen fick jag starr och tänkte att bara den blir opererad så blir allt bra igen men dom hittade fel där bakom i ögonbottnen vid gula fläcken.

Så du ser allt genom dimma nu?

– Det är nog rätt uttryckt. Jag ser färger och flaggstängerna är ännu raka. Min enda egentliga motion, torsdags orienteringarna, kan jag inte vara med i mera eftersom jag inte ser att läsa kartor och ingen orkar vänta på att jag kommer tillbaka från skogen. Men jag klarar mig bra i terrängen och jag trivs ju i naturen. Det är motbjudande för mig att gå ut och bara gå på asfalten. Jag vill någonstans där jag har skogen omkring mig. Då skulle jag gärna ha en liten yxa i handen.

Aha, du vill röja väg.

– Jo, men det får man ju inte göra i andras skogar.

Finns här nära någon skog?

– Jag kan gå runt vattentornet och längs spånbanan, kanske det inte är så långt borta, men man skall traska en halv kilometer på asfalt först. Jag vet nog precis, jag är alldeles för lat. Tidigare var jag ofta hos min dotterdotter Rebecka och högg ved. Jag har funderat hårt på att skaffa en elcykel, inte orkar jag trampa upp för de där förbaskade

backarna och det finns ju cykelväg nästan ända fram.

Jag ser att du har en Åbo Underrättelser här på bordet. Hur läser du den?

– Vi ska gå till min läsapparat så ska jag visa dig.

Vi går till rummet där hyllorna är fyllda med dragspel och Törne sätter sig vid läsapparaten och demonstrerar. Så visar han också den stora skärmen han har vid datorn. På väggen hänger ett märkligt instrument som han köpt på en auktion. Han vet inte vad det heter. Där hänger också en panflöjt. Så hittar jag ett instrument som ser ut som en låda med tangenter. Det bär Törne till köksbordet för att kunna visa hur det fungerar. Det är ett indiskt instrument med bälgar.

– Det är inhandlat på auktion och jag har försökt att reparera det.

Så det är till att reparera instrument som du använder alla de små verktygen? Men hur ser du att göra det?

– Dragspel har jag reparerat hela livet så jag vet nog hur de ser ut inuti och så använder jag förstoringsglas. Arbetet tar nuförtiden litet längre tid.

Hur har du det annars med hälsan?

– Jag brukar säga att det är ganska bra att ha alla krämpor samlade på ett och samma ställe, alltså i huvudet. Förutom att synen blir sämre så blir också hörseln det och med tänderna börjar det också bli si sådär. När jag var barn opererades mitt ena öra och man gjorde mycket skada så jag har alltid haft problem med hörseln. Nu har hörseln på det andra också blivit sämre. Ibland funderar jag att det är det att jag hör illa som gör att jag fortfarande har stark röst. Jag har alltid varit tvungen att tala högt för att höra mig själv. Kanske är det orsaken till att musklerna i halsen är starka och att jag därför kunnat sjunga in min CD.

MUSIK NÄRA HJÄRTAT. På bilden spelar Törne en trudelutt på sin fagott.

Innan jag går frågar Törne om det är okej att sätta hans e-post och telefon i tidningen för han vill gärna ha kontakt med andra synskadade personer som är intresserade av sång och musik och tillägger att kanske finns det också någon som är intresserad av hans CD.

När jag lämnar Törne tänker jag på att vi skrattat mycket och jag tror att Törne lever så som han sjunger i en av sångerna på skivan: Räkna de lyckliga stunderna blott! ●

Erik Törnqvists telefonnummer är 050 5662941 och e-post: torne-1(at)hotmail.com.

AKTUELLT

Elsparkcyklarna lägger krokben i Helsingfors

ELSPARKCYKLARNA BLIR FLER och fler i Helsingfors centrum i takt med att nya aktörer intar staden. Kritiken riktar sig bland annat mot att cyklarna lämnas hur som helst på gatorna efter användning. Det här är en fara för bland annat synskadade, som nu behöver oroa sig för att kollidera med en elsparkcykel på de mest oväntade ställen.

Helsingforsborna har kunnat susa fram på eldrivna sparkcyklar sedan mitten av mars och i nuläget är det två utländska bolag som hyr ut elsparkcyklar i staden.

Vill man hyra en elsparkcykel ska man ladda ner en app, registrera sig och söka upp närmaste elsparkcykel via en karta i appen. Sedan låser man upp elsparkcykeln med en QR-kod och så är det bara att köra.

Elsparkcyklarna lämnas inte på specifika stationer, utan de kan lämnas var som helst ute på gatan efter att man använt dem.

Helsingforsregionens trafikverk HRT har också nappat på trenden och provar genom ett pilotprojekt på att ha elsparkcyklar och tillhörande stationer för fordonen i Nordsjö. HRT betalar 476 000 euro för projektet som pågår i cirka ett halvår.

Ska minska bilanvändningen

Företagen kallar det här nya sättet att förflytta sig korta sträckor för micromobility och förespråkana menar att sparkcyklarna kan minska bilanvändningen i städerna.

Elsparkcyklarnas korta livslängd har ändå orsakat rubriker i åtminstone svenska medier.

Sparkcyklarna har också diskuterats ivrigt i Helsingfors fullmäktige.

– Sparkcyklarna är ett otroligt positivt tillägg i staden. Samtidigt förstår jag att de kan drabba en del människor. Jag hoppas ändå att man klarar sig utan byråkrati, säger fullmäktigeledamoten **Marcus Rantala** (SFP).

Källa: HRT, Hbl, Yle

Synskadade får avgiftsfritt HRT-resekort

HRT:s biljetter förändrades då de nya zonerna ersatte biljettområdena som baserat sig på kommungränserna. Synskadade som har åtminstone 50% invaliditetsgrad till följd av synskada, är berättigade till fribiljett. Resekortet, som även innefattar rätten till assistent, kan anhållas vid HRT:s servicepunkter vid metrostationerna vid Böle, Helsingfors järnvägsstation och Östra centrum.

För att anhålla om fribiljett måste sökandes identitet bestyrskas genom uppvisande av officiellt identitetskort, pass eller FPA-kort försett med foto. Därutöver behövs ett ögonläkarintyg eller synskadekort som påvisar att synskadans invaliditetsgrad överstiger 50%.

Mer information: https://www.hsl.fi/sv/biljetter-och-priser/rabattbiljetter/berattigad-till-fribiljett. ●

Samarbete med Marthorna och FSS i höst

I höst inleds ett unikt samarbete mellan Marthaförbundet och Förbundet Finlands Svenska Synskadade. Med i samarbetet är också SAMS stödpersonsverksamhet 4 Betydelsefulla timmar.
Målet med samarbetet är att locka aktiva marthor med som stödpersoner åt synskade. Samarbetet förverkligas delvis genom ett gemensamt evenemang. Mer information om evenemanget kommer i höst. ●

YLE utökar tjänster för specialgrupper

Yles tjänster för specialgrupper utökas: nya tillgänglighetssymboler och nyheter på lätt svenska.
Från och med maj finns nya symboler i tv-rutan. Symbolerna, som visas när ett nytt program inleds, berättar vilka ljud-, språk- och textningsalternativ som finns att tillgå för just det programmet. Symbolerna visas på samtliga av Yles tv-kanaler.

Syftet med de nya symbolerna är att öka vetskapen om Yles mångsidiga utbud av tjänster och hjälpa finländarna att bättre ta del av dem. En av symbolerna, en högtalare med texten ”svenska AD)))” innebär att programmet har svenskspråkig syntolkning. Information om samtliga tjänster för specialgrupper finns samlade på den nya webbplatsen här.

Till Yles tjänster för specialgrupper hör bland annat också nyheter på lätt finska. Från och med hösten börjar även Svenska Yle producera radio- och audionyheter på lätt svenska.

På svenska.yle.fi pågår även ett förnyelsearbete där tillgänglighetsfrågor beaktas i allt högre utsträckning, bland annat genom att redan i konceptutvecklingsskedet ta hänsyn till personer med begränsad syn och rörlighet. Förbundet Finlands Svenska Synskadade deltar med expertkunnande i frågor som gäller tillgänglighet för personer med synnedsättning. ●

FSS vårmöte hölls i Tammerfors

FSS STADGEENLIGA VÅRMÖTE hölls i Tammerfors lördagen den 18:e maj. På mötet deltog omkring 20 personer. Under mötet godkändes och fastställdes verksamhetsberättelse och bokslut för föregående året och alla redovisningsskyldiga beviljades ansvarsfrihet.

Mötet utsåg inget valberedningsutskott utan kandidaterna som vill ställa upp i styrelsevalet på höstmötet uppmanas presentera sig själva i Medlemsbandet och i Finlands Synskadade.

FSS strategi 2020-2023 diskuterades samt kommunikationen mellan distriktsföreningarna och förbundet. Under mötet fördes en givande dialog mellan förbundet och medlemmarna, och trots att deltagarantalet var litet var diskussionerna livliga.

Mötessekreterare Camilla Blomstedt, verksamhetsledare Matthias Jakobsson och mötesordförande Jarkko Setälä.

Funderar du på något kring FSS?

Tveka inte att ta kontakt för att diskutera dina tankar med oss. Vi finns här för din skull!

Styrelseordförande
Gunilla Löfman
0400-950 446
gunilla@lofman.fi

Verksamhetsledare
Matthias Jakobsson
044-080 8004
matthias.jakobsson@fss.fi

Norra Österbottens Svenska Synskadade

Har ni gamla hjälpmedel och vita käppar som ni inte längre använder eller behöver, kan ni hämta dem till Fyren, så sänds de vidare till Röda Korsets Utlandshjälp.

Föreningens våravslutning / sommarträff hålls onsdagen 26.6 kl 13–16 vid Eivor och Matts-Jonas Rasmus sommarstuga, adress: Andra Sjöstrandvägen 44, 66900 Nykarleby. Föreningen bjuder på nåt smått och gott att äta, trevligt program och ett sommarlotteri ordnas.

Under Jakobsdagarna, fredagen 26.7 kl 19 syntolkar Sol-Britt Björkgren Teater Jacobs sommarteater ”Här i vår stad”, som uppförs vid Malmska gården. Pjäsen är skriven av Wava Stürmer och regisserad av Johan Fagerudd. I biljettpriset på 27,- € ingår kaffe i pausen.

I början av första akten förs vi till 1700-talet, när människorna börjar flytta tillbaka till en stad som varit utplundrad och bränd. I andra akten ser vi Kejsaren dra vidare på sin resa och vi följer Per Malm som kämpar med att skapa den rederirörelse som vid århundrades slut är bland de mäktigaste i landet. Vi ser sjömän dra iväg och deras kvinnor vinka av dem. Vi är med när Malm får beskedet att ett finländskt skepp för första gången seglat runt jorden, att Hercules är på kommande. Vi ser barn som leker och ungdomar som sjunger ”När björkarna susa”.

Under Jakobsdagarna kommer vi även att ha försäljning av bakverk på Gammaldagstorget lördagen 27.7 från kl 9. Den som har möjlighet att baka bröd, limpor eller andra bakverk kan meddela Maj-Len Ahlstedt, tfn 050-5633 433. Bakverken kan föras till Fyren på fredag kväll eller lördag morgon.

Vi har även möjlighet att fara med Vasa Sv. Synskadade till Oravais och Kyroboas onsdagen 30.7 kl 19 för att se föreställningen ”Under liten himmel” som syntolkas. Samling kl 18.30 för att ta del av syntolkningsintroduktionen. Pjäsen handlar om sömnpredikanten Maria Åkerblom av Peter Snickars och regi av Annika Åman. Maria Åkerblom var en stark personlighet och hennes predikoförmåga ansågs exceptionell, trots att hon inte var ensam om att predika i sömnen. Pjäsen handlar om tiden före och efter inbördeskriget, då rörelsen fick starkt fotfäste i Österbotten. Biljettpris med grupprabatt är 20,- €. Bindande anmälan senast onsdag 26.6.

Kansliet är semesterstängt 8.7–11.8. Vid brådskande ärenden kan ni kontakta vår ordförande Bengt Ahlvik, tfn 0500-778 694.

Efter sommarpausen inleder vi verksamheten med en sensommarträff tillsammans med Vasa Sv. synskadade onsdagen 28.8 vid Furirbostället och

restaurang Ädelbragd i Oravais. Det blir lunch, guidning och trevlig samvaro. Mera info om busstidtabell och pris på MB och i föreningsspalten.
Konditionsträning på gym och vattengymnastiken i samarbete med Folkhälsan på Östanlid startar 18.9. Handarbetsgruppen Rätstickorna inleder sina träffar måndagen 23.9 kl 12.
Anmälan om deltagande till olika evenemang görs till distr. sekr. Ann-Sofie Grankulla, tfn 7234 880 eller 050-3795 658 eller via e-post: noss@multi.fi
Mera information om verksamheten i medlemsbandet och föreningsspalten i ÖT på lördagar eller på www.fss.fi/noss
Styrelsen samt Ann-Sofie och Nina önskar alla läsare, medlemmar, distriktsföreningar och FSS en solig, skön och avkopplande sommar!

Svenska Synskadade i Mellersta Nyland

Sommartid på kansliet
Föreningens kansli håller som vanligt sommarstängt 15.6–8.8.2019. Också telefondejouren håller paus under denna tid. Men det går att sända sms, tala in på svararen eller sända e-post till kansliet hela sommaren.

Måndagsträffar
Måndagsträffarna fortsätter under hösten 2019 så att varannan måndag är det träff antingen på Hörnan eller i Kampens servicecentral. Vi har reserverat den andra måndagen i månaden för träff i Kampen. I och med att en ny distriktssekreterare börjar i augusti, har vi inte ännu slagit fast alla datum.

Övrig verksamhet
Måndagen den 30.9 klockan 15.30-17.30 blir det musikstund på Hörnan. Christian Holmqvist spelar och berättar om något musiktema.

Sommarteater
Svenska synskadade i Västnyland ordnar tillsamman med Raseborgs sommarteater en syntolkning av sommarens pjäs ”Jorden runt på 80 dagar”. Detta sker lördagen den 20.7.2019. Östnyland har bokat buss och vi i mellersta Nyland har möjlighet att hoppa på vid Kiasma. Före föreställningen blir det ett besök i Lyan. Teaterföreställningen börjar kl 16. Vi återkommer till exakt tidtabell och pris. Deltagaravgiften torde bli ca 20-30 euro. Anmäl dig så fort som möjligt till kansliet så att vi kan planera transporten. Dock senast 30.6.

Sommarläger 27-29.8.2019
Det traditionella sommarlägret hålls detta år på Nilsasgården i Sibbo Gesterby. Lägret arrangeras tillsammans med synskadeföreningarna i östra och västra Nyland. Det blir bl.a.utflykter i Sibbo och till skärgården. Se närmare information i separat annons i denna tidning. Deltagare från mellersta Nyland kan anmäla sig till kansliet@ssmn.fi eller per telefon 0400 269553. Sista anmälningsdag 15.8.2019. Deltagaravgiften är 100 euro.

Vattengymnastik
Vattengymnastiken, som Folkhälsan bjuder på, fortsätter fredagen den 16. Augusti 2019 kl. 10 och pågår hela hösten. Anmäl gärna er i förväg till kansliet.

Styrka och balans
Folkhälsan arrangerar också en träning som vi kallar Styrka och balans. En ny omgång med 12 träningar startar torsdagen den 12.9.2019. Men det förutsätter att vi får ihop minst 8 deltagare vid starten. Träningen anpassas efter varje deltagares förmåga. Kom med också Du! Denna omgång ingen deltagaravgift. Anmälan till kansliet senast 2.9.2019.

Svenska synskadade i mellersta Nyland rf önskar alla en skön sommar!

Svenska synskadade i mellersta Nyland rf
Parisgränden 2 A 3
00560 Helsingfors
Föreningen är för tillfället utan distriktssekreterare. Verksamheten sköts tillfälligt av styrelsen och kassör Stefan Andersson. Kanslitelefonen 0400 269553 (Stefan Andersson 040 5072975). E-post: kansliet@ssmn.fi

Svenska Synskadade i Västnyland

Sommaren är i antågande och förhoppningsvis kan vi småningom njuta av sol och värme. Fastän verksamheten tar ett avbrott under sommaren, så kan vi ändå bjuda på vissa godbitar.
Vi besöker under sommaren och hösten teatrarna runtom i Västnyland. Om du vill vara med om föreställningarna så kan du meddela detta till Börje Broberg på telefon 044 5410 679 eller per e-post ssvn@brev.fi, genast så vi kan boka biljetterna.
Syntolkning ordnas till alla pjäser.
Onsdagen den 10 juli klockan 19.00 spelas familjemusikalen ”Pinocchio enligt Sås och Kopp” på Museigårdens scen i Tenala.
Raseborgs sommarteaters pjäs ”Jorden runt på 80 dagar” syntolkas lördagen den 20 juli klockan 16. Föreningen tar emot anmälningar och skaffar gruppbiljett.
I augusti blir det teater vid Svartå slott Pjäsen heter ”Den siste patronen” och berättar om Hjalmar Linder, som var en betydande person i Västnyland. Med finns också C-G Mannerheim Preliminärt datum är torsdagen den 22 augusti klockan 15.00.

I höst, torsdagen den 21 november klockan 19.00 blir det teater i Ingbohed i Ingå med pjäsen ”Mauno Koivisto - Täkters president”. Också till den behöver vi anmälningar redan nu, meddela oss så fort som möjligt.
Och naturligtvis följer vi på plats med Ekenäs IF:s hemmamatcher i fotboll. Matcherna syntolkas och om du är intresserad så kan du kolla matchdatum med Börje Broberg.
Det är nu också hög tid att tänka på höstens aktiviteter i föreningen. Vi vill gärna att du berättar dina önskemål och förslag så försöker vi förverkliga dem. Ring gärna till sekreterare Börje Broberg på telefon 044 5410 679 eller skriv till ssvn@brev.fi och föreslå så försöker vi förverkliga det.

Svenska synskadade i Östnyland

Kajutan är sommarstängd från 19.6 - 12.8. Ha en riktigt skön sommar, önskar styrelsen
Under planering till sommarteatrarna på Postbacken och Lurens. Syntolkning på Postbacken. Kontakta Jonas för mera info tfn 040 964 4672.

Sommarteater i Raseborg med Börje Broberg som syntolkar ”Jorden runt på 80-dagar” lördagen den 20.7 kl 16. Vi äter lunch i Ekenäs på Lyan och därifrån far vi till Raseborgs sommarteater. Närmare info och anmälning till Jonas senast den 14.6, tfn 040 964 4672.
Kolla annonsen om vårt sommarläger på Nilsasgården

Fredagsträffarna den 16.8 och 30.8 är en kaffestund och stol jumpa med Ann-Lis kl 10 – 11.30 på Kajutan.
Fredagsträff den 23.8 är en punktskriftskurs kl 10 – 11.30 med Paulina på Kajutan.

Har du frågor kring din syn? Rehabiliteringsrådgivare Ann-Catrin från FSS erbjuder synrådgivning på Kajutan, Ågatan 33 E, Borgå fredagen den 6.9 kl 10-12. Varmt välkommen att ställa dina frågor och få information om bl.a. hjälpmedel och den verksamhet som finns för personer med synnedsättning.

Vasa Svenska Synskadade

Alla kurser inom föreningen har nu slutat för denna termin och återupptas i september på nytt (mera info i nästa FS och på medlemsbandet)

K A J - 10 årsjubileum 30.11.2019

Eftersom det kom på tal i bussen från Jakobstad (8.5) att föreningen eventuellt skulle beställa biljetter till KAJ:s 10-årsjubileum i november vill jag informera följande: När jag kollade biljetterna dagen efter så fanns det endast lediga på sista sektionen i Botniahallen. Efter diskussion beslöts att de som vill gå får själv reservera sin biljett!

Sommarteater med middag på Tesses café tisdag 30.7

Bussen startar i Södra Österbotten om intresse finns och kör Strandvägen via Vasa till Tesses Café vid Vassorfjärden, där vi äter en gemensam middag, med bordsservering, kl.16. Därefter åker vi vidare till Oravais och Kyroboas för att kl.19 se föreställningen ”Under liten himmel” som syntolkas. Vi bänkar oss kl.18.30 för att ta del av syntolkningsintroduktionen. Pjäsen handlar om sömnpredikanten Maria Åkerblom av Peter Snickars med bearbetning och regi av Annika Åman. Åkerblom var en stark personlighet och hennes predikoförmåga ansågs exceptionell, trots att hon inte var ensam om att predika i sömnen. Pjäsen handlar om tiden före och efter inbördeskriget, då rörelsen fick starkt fotfäste i Österbotten. Vi har reserverat 40 biljetter på rad 1, 2 och 7.

Pris för hela dagen är 30€/medlem. Icke medlem betalar 50€.

På grund av Febes semester bör anmälan göras senast onsdag 26.6, och den är bindande.

Busstidtabell enligt följande: Kristinestad, K-Market Selleri kl.13.20, Närpes busstation kl.13.45, Norrnäs Strandvägen kl.14.00, Korsnäs kommungård kl.14.15, Malax Neste kl.14.40, Solf Service kl.14.50, Tölby kl.14.55, Vasa Stadshuset kl.15.10, Prisma kl.15.20, Böle svackan kl.15.25, Smedsby Pellasbacken kl.15.30, Kvevlax backen kl.15.40 och Tesses Café kl.15.50.

Medlemsträff i augusti ordnas som en gemensam träff onsdag 28.8 med vännerna från NÖSS på Restaurang Ädelbragd i Oravais.

Kl.12 äter vi lunch, ca kl.13 guidning av området, trevlig gemenskap och uteprogram om vädret tillåter. Vi avslutar dagen kl.14.30 med kaffe och dopp.

Pris för dagen är 30€/medlem, som inkluderar lunch, kaffe o bulla samt busstransport. - Bindande anmälan senast 21.8.

Buss från Södra Österbotten om intresse finns enligt följande tidtabell: Kristinestad, K-Market Selleri kl.8.50, Närpes busstation kl.9.15, Norrnäs, Strandvägen kl.9.30, Korsnäs kommungård kl.9.45, Petalax Prölle, kl.10., Malax Neste kl.10.10, Solf Service kl. 10.20, Tölby kl.10.25, Vasa Stadshuset kl. 10.40, Prisma kl.10.50, Böle svackan kl.10.55, Smedsby, Pellasbacken kl.11.00, Kvevlax backen kl.11.10 och

framme vid Ädelbragd i Oravais kl.11.45.

Trivselcafé aktivt seniorliv
i samarbete med Folkhälsan startar på nytt onsdag 4.9 kl.13-15.15 i ÖF:s Caféutrymme i första våningen och fortsätter fram till och med onsdag 11.12 varannan vecka. Caféet finns genast till höger då du kommer in genom huvudingången på Korsholmsesplanaden 44. Mera info av Carina Blom tfn 044 788 1026.
Maj-Britt och Carina hälsar just dig välkommen med!

Kontaktinformation:
Alla anmälningar görs till distriktssekreterare Febe Mörk på tfn 045-321 3320 (må-to kl.10-12) eller per e-post: vasasynskadade@gmail.com – Kansliet håller stängt då Febe håller sin sommarledighet 1.7 -9.8 med undantag av 30.7 då Febe jobbar och kommer med på teaterresan. Har du föreningsärenden under denna tid, kontakta ordförande.
Du hittar även info om oss på http://www.fss.fi/sv/distriktsforeningar/vasa samt på vår facebooksida: https://www.facebook.com/vasasynskadade.
Har du ärende till föreningen under andra tider, vänligen kontakta föreningens ordförande Andreas Kanto, tfn 050-537 6110 eller andreas.kanto@gmail.com

Vår rehabiliteringsrådgivare Ulla-Britt Ingman är anträffbar i Vörå på Campus Norrvalla, måndag-torsdag på tfn 050-561 2950 eller ulla-britt.ingman@fss.fi

Åbolands Synskadade

Föreningen har en ny styrelse.
Ordförande, Harold Henriksson, ordinarie.Vice ordförande, Bo Granholm, stödjande.
Styrelseledamöter:
Harry Henriksson, ordinarie.
Gun Fröberg, ordinarie.
Thea Selen, ordinarie.
Maj-Gret Sundman, stödjande. Anne-Marie Nygren, stödjande.
Trevlig sommar önskas till alla.Kontaktperson till föreningen är: Ordförande Harold Henriksson, telefon 050 166 520. Epost harold.henriksson@kolumbus.fi

Ålands Synskadade

Kansliet på Ankaret nås på telefonnummer 0457 343 89 50. Öppettider och telefontider på Ankaret är måndag – torsdag kl 09.00 -13.00
Semesterstängt på Ankaret vecka 26-30, dvs 24.06.19–28.07.19
Synterapeuten på ÅHS, Åsa Rehn-Isaksson, går att nå måndag-fredag kl 8.00-9.00 på tel 018 535 277 och be att få tala med Åsa.
Om någon av er medlemmar har något tips eller någon information som kan vara av intresse för andra medlemmar att veta, går det bra att kontakta kansliet på Ankaret. Kanske utövar du någon intressant aktivitet som fler skulle kunna göra eller kanske har du något tips på saker som i vardagen underlättar för dig och som kanske även kan underlätta för andra också. Detta kan då eventuellt tas med i olika utskick. Vårens sista medlemsträff/vårfest måndagen den 20 maj blev en fullträff. Underbart väder, ca 20 grader varmt ute, dörrar och fönster hölls öppna under hela kvällen. Både flaggan och humöret i topp. Två grillar igång och två
grillare som hade mycket att göra när hela
28 personer skulle bjudas på grillad kyckling, korv och hamburgare med potatissallad, grönsallad och olika sorters dressingar till detta. Ef-

ter maten blev det allsång som hördes ända ut på gatan och in till grannarna. Under det påföljande kaffedrickandet gnuggades geniknölarna med lite kluriga frågor.
En kommentar om kvällen: den bästa festen någonsin på Ankaret!
Ett stort tack till alla som på olika sätt ställde upp och gjorde denna vårfest så lyckad och oförglömlig och tack alla ni fina medlemmar som var med!

En underbar sommar önskas till Er alla!

Projektet Åländska talböcker har uppmärksammats i radio. Tanken är att böcker skriva av åländska författare ska läsas in av åländska inläsare. Dessa böcker ska sedan kunna lånas på biblioteket.
Länk till intervju som gjordes 10.04.2019 på vårt verksamhetscenter på Ankaret; https://alandsradio.ax/gomorron/alands-synskadade-rf-far-pengar-alandska-talbocker.
Må gott alla ni fina medlemmar!

ANNONS

Må bra i punktskriftens tecken!

Välkommen med på en MåBra-träff i punktskriftens tecken den 14–16 augusti 2019 på badhotell Päiväkumpu i Karislojo.

Träffen ordnas av FSS i samarbete med Folkhälsan, och riktar sig till dig som redan har kunskaper i punktskrift.
Det blir en gemenskapsträff med aktiviteter av olika slag. Förmiddagarna tillägnas punktskriften, eftermiddagarna olika programpunkter som ordnas av Folkhälsan.

Mera information om programmet kommer senare, men utlovas kan roligt och mångsidigt program som ska få dig att må bra!

Deltagaravgift är 55 euro per person. Deltagarna antas i anmälningsordning, så passa på att anmäla dig så fort som möjligt om du vill vara säker på att rymmas med.

Anmälningar tas emot av punktskriftsansvariga Tessa Bamberg, telefon 044-712 3024 till och med måndagen 24.6.2019.

Varmt välkommen med!

folkhälsan

FSS

Glad sommar!

Kansliet håller sommarstängt i juli.

FSS